

፤ ጊዜ-ቀን-----ነው , ወኒ
ሓይማኖት-ጊዜው . ቅዱስ-ሕውናት
ተገድረው , 288 ክፉ-አያቶች-
ሆኑበት-ባለው የጥቅም-
ውጪው :

Wulfgar'sch Eyskamp

15.2 U.4.00500 2.

ՍԱՀԻՊ ԻՆԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ ՓԱՆՈՍԵԱՆ:

፡፮፡፬ ጊዜ ሲጻፍ ፡፬

U247316

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ
ԺԸ.

Կը վերջացնեմք մեր հակիրճ այս
վերջին պատասխանը յայտնելով որ
Արմենակի Մէճմուլայի հետ իւր ներ-
կայ բանակուոյն մէջ այս յաղթանա-
կը տանելուն մեծապէս նպաստած է
մանաւանդ նաեւ Լեւոն ԺԴ. պապի
Հայերս Հռովմէականութեան հրաւի-
րելու համար վերջին օրերս զրկած
մէկ տարօրինակ, այսպիսի եւ ան-

դէպի Կոնդալին որ լրկ ամեն Հայոս-
արհամարհանաց առարկայ եղաւ ար-
ժանապէս եւ որոյ մէկ քանի պատ-
մական կարեւոր սխալներուն պատ-
շաճ պատասխանը պիտի գրէ յաջորդ
թերթերով

ԱՐՄԵՆԱԿ :

Հեկագիրն որ կրնայ դատակներ մը
Համարուի ճիշդութեամբ, ճիշդութե
վարժարանաց եւ ճիշդութե թերթե
րուն, զարմանալի թուեցաւ անշուշտ
չատերուն, հրատարակեալ տեսնե
լով զայն նոյն իսկ ճիշդութե թերթին
մէջ, բայց մեզ համար սակ զարմա
նալի կէտ մը չէ, զի արդէն ճիշդութե
թերթին իրեն նպատակ ունի շտա

Կը յիշեն անշուշտ ընթերցողքը, թէ 1868 ին Պիոս Թ. Պապն իւր անսխալականութիւնը հաստատելու համար ի Ժողով հրաւիրեց, Հոգեւոյս Պօղոս Պատրիարքն եւ ամբողջ Հայ եպիսկոպոսներն, Նոյն ատեն Պօղոս Պատրիարք բերանացի հերքում մը միայն տուաւ յիշեալ հրաւերին, բայց եպիսկոպոսներէն շատեր, ինչպէս Խըլըմեան Սրբազան եւ Հոգեւոյս Թադէոս Սրբազան եւ այլք գրաւոր կերպով մերժեցին Պապին հրաւերն, եւ արդարեւ գիրը, զբով պէտք է հերքել, որպէս զի ապագային թիւր եւ սխալ մեկնութեանց տեղի չի տրուի Տիպից զարմանալի կէտը սեւ է որ, ինչպէս Պիոս Թ. Պապն ինքն ինքն

Հաւանական է որ յիշեալ կոնդակէն մեր գաւառաց առաջնորդներուն ալ խրկուած լինի, եւ թէեւ չեմք գիտեր Պատկ. Կրօն. Ժողովն ի՞նչ ուղղում պիտի տայ կոնդակի մասին. բայց ըստ մեզ հարկ անհրաժեշտ է որ մեր էլմիաժնայ վեհափառ Ս. Կաթողիկոսն ազդու կոնդակաւ մը հըրաւէր կարդայ ամբողջ Հայ ազգին զոռչացնելուն համար այդպիսի խափուսիկի առաջարկներէն եւ խօստումներէն, նաեւս ի զերեւե հանելու համար այն խրատումներ, զորս Պապա. կան կղերն յաճախ բան գործ րբաժէ, կորցելու համար զմեզ մեր ազգային Ուղղափառ Ս. Եկեղեցիէն, եւ Ժամէ ալ որ Հայ Ժողովուրդն անհատապէս վերահասու լինելով հեղուիթ թերթերուն ազգայնական մե-

Նէգտինտէ սէֆիր պուլունտուղու-
նուղ Տէվլէթին խարիճիյեէ նէգարէ-

Թիւնէ պու. Թահրերաթը պիւ գրաւա
պիւր նիւսիւսիսի իթա խտրէր, պու
պարսպէր թէշպարիւսիւս պիւն հա
սըլ խտնէկի իշարը նէլ թէն ն լիւ
ղումու արդ օրուսուր: Իմրա- Խարի-
ճիւն նազըրը

ՍՍՅԻՏ

ՏՄԻԼԻՅԵՆ

Տիւնքի ճումա կիւնիւ, Սէլամ
ԼԵԳ ընամը ալիսի Համիտիյէն ճամիի
շէրֆիստէ ինքա պուրուսմաշ տուր
Միւսաֆիրի խաւը ճէնապը Շէհ-
րիւսի օլան Տիւգ տէտէնպուրկ
հաղրէթլէրի, րիֆաղաթը ֆէխիմա-
նէլէրիստէ թէշրիֆաթը ումուսիյի
նազըրը Միւսիւր փաշա, թէշրիֆա-
թիի խարիճիյիս Խալաֆիս պէյ վէ
եապէրամը ճէնապը Շէհրիւսիստէն
Ահմէտ փաշա հաղր օլուսլարը հալ-
տէ, Երլուրդ սէրանը պէհնէթիսթի-
վաւը պաղչէսիսին ճամիի շէրֆի
մէղքիւրէ հաղր օլան ճիհնէթիստէ
մախսուսէն ընդ խիլմը միւզէյիսէն
պիւր չառըրտան իշպու ալայը փաշա-
նը սէյր ու թէմաշա իթմիշ տիր:
Ճէպը Հիւմաիւն տախթիստէ
տախի Բաբա հաղրէթլէրիսին Տէր-
սաատէթ վէթիլի Մօսնէնօր Պօնէթ-
թի ճէնապլէրի, Մ. Օպարէ, Մ. Տը-
վօ իլէ սաիր միւթէպէր ճէնէպլէր
վէ պիւր չօք սէյնահլար հաղր պու-
լունմուշար տիր:
Բէսմը ալիսին խիթամընտան սօն-
րա զաթը հաղրէթլէր փատիշահիսին
Մապէյնը Հումահուսը միւլիւքէսնէ-

նէ աղիմէթլէրիսի միւթէպէր շէ-
րէֆիպաղը օլան Իրատէի սէնիլիսէի
թաճաթարի իւղէրիսէ, հէր հաֆթա-
տան տահա միւքէմէլ օլարապ, պիւր
րէսմը կէշիտ ինքա օլունմը տըր: Իր-
րէնա հաղրէթլէրի, չառըրտան ար-
շարքա չըղարապ, իշպու ընամը կէ-
շիտի թէմաշա իթմիշ, վէ զիւստէ-
սիլլէ թահսիսիսն օլունշ տուր:
Սէլամը պէսմը ալիսիստէն
սօնրա, Տիւգ հաղրէթլէրի, Տիւլու-
սը ճահանէթլէրիսին եւվմը մախսու-
սու օլուսլարտան տօլանը զաթը
հաղրէթլէր փատիշահիսի թէպլէր զըմ-
նընտա, հուղուրը ճահանէթլէր չըղ-
մապ շէրֆիսնէ մազհար օլունշ, վէ
թէրճիւմանը պաղիֆէսիսին Միւսիւր
փաշա հաղրէթլէրի իշֆա իլլէմիշ
տիր:
Միւսաթիլլէյն Տիւգ հաղրէթլէրի-
նէ, Էվվէթիւ աղչամ, Իմթիւսալ նի-
շանընըն ալթուսն վէ կիւմիւշ մէտալ-
եալարը իթա օլունմը օլուրդը կիւլի,
մահէթի ֆէխիմանէլէրիստէրի զա-
պըթման տախի միւլիսթէլիֆ ըրլթ-
պէլէրտէն նիշանլար իհսան պուրու-
մուշ տուր:
Ալմաիւսի սէֆիրի հաղրէթլէրի
տախի, շահան պուրուսլան միւսաու-
տէի Սէնիլիսէ իւղէրիսէ, հուղուրը
ճահանէթլէր չըղմը տիր:
Եւվմը Տիւլուսը հաղրէթլէր փա-
տիշահի միւլապէսիլլէ, տիւնքի
կիւն, մանուսպ վէ մազուլ պիւլիւմ-
լէ վիւքէլաի ֆիխամ, միւլիւրան, վիւ-
ղէրա, իւլէմաի ըղղամ վէ սաիր պէն-
տէկեան իլէ Խտիվը սապըղ Իսմաիլ

փաշա, Բում վէ Էրմէնի- Դաթօլիւ
փաթըրիլլէ, Էրմէնի փաթըրիլլէ վէ
Խալաֆապաշա գաթիմադամարը Է-
ֆէնտիլլէր հաղարաթը վէ սաիւր սէ-
րամէտանը լուսնաի լուսնիլլէրի
պէրաի թէպլէր ու ուպուսիլլէրի
Մապէյնը Հումահուսը թաճաթարի
աղիմէթ իթմիլէրիլլէ, զաթը շապ-
րէթը Միւլուսարի, սաաթ 3 րատտէ-
լէրիստէ, գուրէնաի սանիի Շէհրի-
եարի Հաճի Սիլ պէյ Էֆէնտի հաղ-
րէթլէրիսին լութիսն վիւքէլաի ֆի-
խամ գուլարը նէղտիսն իղամ պու-
կուրուպ, տիւնքի կիւն Սէլամը պ-
կիւնիսն թէսաուիլլէ իթմիլիստէն
նաշը, պէնտէկեանը վէլիլիսնամիլլէ-
րիսի հուղուրը ճահանէթլէրիսէ գա-
պուլ պուսուրամահադալարընը Էմր
ու ֆէրման, վէ վիւքէլաի ֆիխամ
հաղարաթընը, Խամաիլ փաշա, սաիր
միւլիւրան վէ պէնտէկեանը Հումա-
հուսիլլէրի հաղարաթընտ թալլիթիա-
թը Շէհնշահիլլէրիսի րանէկեան պու-
կուրմուշար տիր:
Տէրսաատէթտէ պուլունան պիւլ-
ճիւմիէ տիւվէլը Էնէպիլիսէ, պաշ-
թէրճէմանլարընը կէօնտէրէրէ, իշ-
ֆաի մէրասիմի թէպլէր իլլէտիլլէ-
րիստէն, թէշրիֆաթը ումուսիյիսէ նա-
զըրը Միւսիւր փաշա հաղրէթլէրի վա-
սըթմարըյա ճիւմիլլէրիսն մահաղըլիլ-
լէթի Սէնիլիսէ պէնտէ պուլունմուշ
տուր:
Մըսըր Խտիվի, Մէքքէի միւքէրրէ-
մէ Էմրի, Մըսըրտա պուլունան Ահ-
մէտ-Միւլիսար փաշա, թաշարտաթի
վալիլլէր վէ սաիր մէմուրիլլէրի միւքիլ

նէ վէ լուսնաի լուսնիլլէրի տախի
թէլէլիւսաֆնամէլլէր իլէ արալը թէպ-
րիւր ու ուպուսիլլէրի իլլէմիլլէր տիր:
Շէրֆիստէ ինքա թէֆէնտիլլէր հաղրէթ-
լէրիսն ճիւլլէր Հումահուսիլլէրի միւ-
լլէրիսն սէնիլլէր, տիւն կիւնէր շէնիլլէ-
լէր սաիր սէնիլլէրէ գընտա պապուլ
իթմիլլէր սէրէճէտէ փէք միւլիսնթան
վէ իւտէպուտէպ սուրէթտէ ինքա օ-
լունմուշ տուր:
Էվվէթիւ Երլուրդ սէրանը շէվէթ
Խիթիվապը ճիւլարընտա պուլունան
չիլլէր պաղչէլլէրիստէ միւլիլլէր
թէրէնիլլէրիսն շէվէր ու նէշալթ օ-
լարապ, վէ ճա պէ ճա ընէկարէնկ
միլիթապլար վէ սաիր Էնվալը ֆի-
շէնքլէր աթըրապ իլանը մէսէրրէթ
ու շաուիմանի գըլընմը տիր:
Պէյօղլու, Խսիլիւտար վէ Պօղադ-
իլի ճիհնէթլէրիստէ, վէլլասըլ փալի-
թալիթըմըլլէր հէր թարաֆընտա պու-
լունան գօնադլար, Էալլար, րէսմի
վէ զալլըր րէսմի մահէլլէր, միւսարէ-
լէր, Էանըլըր գուլլէրի, չարշու վէ
պապար մահէլլէրիլլէ լիմանտա լէն-
կէրէնտապ պուլունան վարօրլար րէն-
կարէնկ պալարապլար, գանտիլլէր վէ
ֆէնէրլէր, վէ «Փատիշահը չօք Էա-
շա» տուրը վահալ իւլ սէտապըրը հա-
վիլ լէվհալար, վէ նամը նամիլ Շէհն-
շահիլլէրիսն մախսուս մահաղըմէլլէր ի-
լէ միւլիլլէրի շէլլ ու սուրէթլէր-
տէ տօնատըլլը, միլիթապլար վէ ֆի-
շէնքլէր աթըրմը, չալլըրար չալլըն-
մը վէլլասըլ հէր թարաֆ նուրլարա
միւլիլլէրապ օլունմ տուր:

կիրտիքտէն սօնրա, իրինճի պիւր
գաբու տահա երթիւպ աշարըրն-
տան, նիմ գարանը պուլունան
հալիսէ, զանէթլէր բարլապ պիւր
ըշըգ վուրմանա պաշլարը:
Վէ կէնճ գաւորն, կիւղէլ պիւր
թէնէֆիլիս օտապը գաբուսուս
գատէմ պաստըգտա, Էէրտէ չի-
շէլի պիւր խալը Էանըրմը օլուպ,
վէ ճէվիլ աղաճընտանտա մաա-
մուլ վէ ճիւլըր մօպիլիալար պու-
լունտուղուս, վէ թալանտան
աշաղը պիւր լամպա աւըրպ, վէ
շըմիլնէ իւղէրիստէ տախի վազ-
լար վաղ խտիլիլլէրի, վէ օրթա
Էէրտէ պուլունան պիւր թըրաթէ-
լիս Էթրաֆընտա, վարօր տէ-
րուիլլէրիսն կէօրիլիլլէր օլ ուղըն
վէ իլթիլիստէ պիւր գարը իլէ,
տէօրթ նէֆէր տախի, Էէտիլլէր
սէթիլլէր Էաշընտա գըղ չօնուգ-
լար օթուրարապ, թաամ իլլէ-
մէթտէ օլտուղլարընը կէօրիլի:
Վէ Շօքիլիստէ, նէֆիս թէրէ-
եաղը իլէ Էաղլանմըլ Էթմէրլէ-
րիս, վէ սընապ սընապ Էէմէթտէ
օլտուղլարը րօղպիլիլլէր (պիւր նէ-
վի գըղարթմանը) գօղ ուսուսու
ալլըպ, վէ պուլուսուսուտա կէօր-

տիւքտէ, քէմալի արղու իլէ գօղ-
լամանա պաշլարը:
Վէ, կէնճ գաւորն չօնուղու-
նա կէլիլլէր, տիւլար օլունշ օլ-
տուղու տալլընը տան աւըրա-
ղընտան, վէ Էվվէլ Էմիլլէր, պա-
տիի հէյպէթի օլունապ պուլուն-
նան մատամ Թանօլուտա կէօրմէ-
տիլիլլէրիսն, պիւլիլլէր պիւր իլթա-
հա իւղրէ, մէղքիւր թաամլարա
աթմիլ նիկահ իլլէտի:
Կէնճ գաւորն, օլ հէնիլիստէ
քէնտուսի զապթ իլլէնէմէտի-
կիլլէրիսն, կէօղլէրի Էաշարապ,
աղլամանա պաշլարը:
Վէ մատամ Թանօլուտա, օլ ու-
ղուն պօլլու վէ գուրու վիճուտ-
լու, վէ օլանտէտէ, կէօղլիլլէրի-
նիւ աշաղը ալարապ պաղ մադտէ
օլան աճիլլէր գարընա խիթապէն
սէօլլէրէրէ:
Թէյլլէրիլլէր, իլթէ սիլլէ, օլ
միւսաֆիրիլլէրի թէրիլլէր իթմիլ
կիւմ ֆաղըրէ գաւորն իլէ չօնու-
ղունտա կէթիլիլլէրիլլէր, -տէտի:
Մէրսուլլէր աճիլլէր գաւորնըն
սէսիլլէր, ալէսսէվիլլէր, պէքի
թէօրէրլէրէ մախսուս օլան պիւր
իլըրլանըլ Էսէրի պուլունմադտէ
իլլէր, մատամ Թանօլուտա սէյ-
լէտիլլէրի իլիտիլլէր, վէ կէնճ գա-
ւորնտա կէօրիլլէրիսն, թէպուլիլ
սէտա իտէրէր, շէյլլէր քի, թաթ-
լը պիւր սէս իլլէ սէյլլէրիլլէրէ:
Ահ, տիլլէր տիր քի, ճէնապը
Հաղ գալիլլէր, պու պիլլարէլլէրի,
միւսաֆիրի կէօնտէրիլլէր տիր, թէ-
շէքիլլէր իտէրիլլէր, սէֆա կէլիլ-
լէր, հօշ կէլիլլէր, -տէտի:
Շօքիլիլլէր, պու իլթիլլէր, վէ

ճա գալլէմէ ալընմըլ, վէ Լօնտրաճա
հալլէրտէն պաշա իլլէմէթտէ օլմաթը
միւսաֆիրիլլէրի «մատամ, միւսիւ,
վէ մատամպէլ» միսիլլու լուղիլլէ-
րիս, վէ քէպալիլլէր պաղը սալիլլու
ղէթլէրիստէ ինիլիլլէրի իլթիլ-
մալ իտիլլէր իտէտէ, չիտիլլէր, հէր-
քէսիլլէր գուլաղը, Էրէստէվիլլէր Թրան-
սըղճանա ալընմըլ օլտուղընտան
շէյլլէր իլթիլլէր իլլէմէթտէրիլլէր:

լը գաւորն տիւլիլլէրէ պաշլա-
տը, վէ քէնտի մէմէթլէրիստէ
իլլէր իլթիլլէր օլտուղըն պիւր լու-
ղէթ իսաթըրնա կէլիլիլլէրիսն,
-Իսաթըր Տիւրիլիլլէր իլթիլ-
լիլլէր, -տէտի:
Հա, Տիւրիլիլլէր իլթիլլէրիստէ
սիլիլլէր տիր, ալլարապ, Էաթիլլէր, ահ
... մէրդ ում հէմ պուլունտա տէ-
կիլ տիր ... վէ հէմտէ կէլիլիլլէր-
ճէր տիր ... աղիլլէր, սիլլէր
կէօրէմէվիլլէր ... Էէլլէր զէվլէ-
սիլլէր կէօրմէր իլթիլլէր իլթիլլէր ...
իլթիլլէր շուրաճըրտա տիր, -տէտի:
Մէրսուլլէր գըղ, պուլուն սէյ-
լէտիլլէր վաղըլլէր, օլ կէնճ գա-
ւորնա, սօղաղըն սօլ թարաֆըն-
տա պուլունան, վէ իւլ տէօրթ
տահապ մէրտիլլէր իլլէ ինիլլէր օլան
պիւր պօտուրմ, Էանի պիւր նէվի
մաղարա կէօրթիլլէրիստէ իտիլ:
Կէնճ գաւորն, մէղքիլլէր պօտ-
ուսու կէօրիլլէրի թէթիլլէրիլլէր իւր-
րէրմէկէ պաշլարը, վէ օլ սանտէ
Շօքիլիլլէր, մէղքիլլէր տէլիլլէր, Էա-
նի մէղքիլլէր գուլունտաճը տիր ք-
քիսիլլէր Էաթըն կիլլէրէր,
-Պաղ սաշանըրը, Էաշու,
մատամ Բաթըրիլլէր, նէրէտէսիլլէրիլլէր,
սիլլէր միւսաֆիրի կէլիլլէր տիր, հէմ
շէրիլլէրիստէն պիւր գաւորն կէլիլլէր
տիր, -տէտի պաղըրտը:
Մէրդ ուման պաղըրմաթը իւ-
ղէրիլլէր, Էվվէլ պիւր մըրըլտան-
մա սէսիլլէր իլիտիլլէր, վէ պաղտէհու-
տանի գաւորնըլլէր տան մէյտանէ,
իլլան շէթիլլէրիստէ պիւր մախսուս
չըղ աղապ, տէլիլլէր աղըրտա սօղ-
րու կէլիլիլլէր կէօրիլլէրիլլէր:
Մէրսուլլէր հէնուղ կէնճ իտիլ,

ֆաղաթ, իլլան հալիլլէրիսն չը-
գաւապ, հէյպէթմալիլլէր պիւր գա-
լիլլէր քէսալ իլլէմիլլէր իտիլ: Մէր-
սուլլէրիսն ուղուն վէ սիլիս սալ-
լարը գարմադարը ումուղլարըն-
տան աշաղը Էանըլմադ տէ, վէ Էլ-
պիս Էէրիլլէր տախի, պէլիլլէրիսն
աշաղը պիւր նէվի պէլլ Էաղընաթ
աղըրմադ տէ իտիլ: վէ պիլլարէնիլլէր
շու սէֆիլ հալիլլէր, գուլաղըն-
տա վէ մէմէտէ տախի, Էէտիլլէր սէ-
թիլլէր սիլլէր պիւր մախսուս պու-
լունմադ տէ իտիլ:
Մէրսուլլէր ալըպ ալըպ պիւր պա-
ղըլ իլլէ Էօղաթուսա պաղաթը-
տան սօնրա, տիլլանէլլէրէ մախ-
սուս պուլունան պիւր թէլաֆիլլէր
իւղրէ տախի,
-Նէ իլթիլլէրիլլէր պէնտէն,
քիլլէր տիր Բաթըրիլլէր իլթիլլէրիսն,
Բաթըրիլլէր պուլունտա տէլիլլէր տիր:
... անը րօլիլլէր կէօրթիլլէրիլլէրիլլէր
մէրգուսու մահպէտէ գօլմուշլար
տիր ... կէլիլլէրիլլէր տիր ...
-տէտի:
Օլ վաղըլլէր Շօքիլիլլէր, կէնճ գա-
ւորնա տէօնէրէր,
-Աղիլլէր, զանն իտէրիլլէրի,
պու կիլլէր սիլլէր պուլունտա գալմադ-
լըպ տան վաղ կէլիլլէրիլլէր մէմպուշ
օլաճապսըրըլլէր տիր, -տէտի:
-Իտիլ Էման, նէրէրէ կիլլէր
պիլլէրիլլէր Էալ պիլլէր, -տէտի կէնճ
գաւորն, տօտապլարը արաթըն-
տան սէյլլէրիլլէր, վէ չօնուղու-
սուստա իլիլլէրիստէ պաղաթըրտը:
-Տօղրուսու, պէնտէ պիլլէրմէմ,
-տէտի Շօքիլիլլէր սաֆաթըրտէ
պիւր սէյլլէրիլլէր իւղրէ, -բարանըլ
վալլէր մը տիր:

